

El moment econòmic de les Illes Balears

agost 2012

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES

	Període	Nacional	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Inflació	Jun.	1,9%	2,0%	1,0%	2,2%	1,9%	1,6%
Taxa atur registrat	Jul.	21,2%	14,1%	30,8%	16,9%	26,1%	26,8%
Variació interanual afiliació mitjana SS	Jul.	-3,4%	-1,5%	-4,0%	-3,1%	-4,8%	-3,2%
Variació interanual atur registrat	Jul.	12,4%	6,4%	16,3%	7,7%	10,8%	11,8%

Fons: INE, SEPE, TGSS i elaboració pròpia.
Taxa d'atur = Aturats / (Afiliats+Aturats)

En els darrers mesos, l'economia mundial acusa el deteriorament de la crisi de la zona euro. Per aquest motiu, i després d'haver millorat les prediccions econòmiques en el primer trimestre, l'FMI torna a revisar lleugerament a la baixa les perspectives de creixement per a 2012 i, especialment, per a 2013. En el cas dels **Estats Units**, també s'alenteix el ritme de creixement i el seu PIB augmenta en el segon trimestre per sota dels períodes anteriors en termes intertrimestrals, tot i que respecte del mateix període de l'any passat creix un 2,2%.

La crisi **europea** intensifica des de fa un any la pressió que exerceixen els mercats financers sobre el deute dels països del sud d'Europa. Per tal de superar aquesta situació, la Unió Europea fa passes cap a una major integració econòmica. En concret, en el Consell Europeu de final de juny s'avança cap a la unió bancària per poder donar suport a països amb problemes en el sistema financer. Els estats membres que així ho requereixin podran col·locar deute públic gràcies a la major flexibilitat dels fons de rescat europeu.

En aquest context d'inestabilitat financera, així com de desacceleració de l'activitat en el conjunt de l'economia europea, el Banc Central Europeu baixa el tipus d'interès fins al 0,75% a inici de juliol, el nivell més baix des de la creació de l'euro.

En el mes de juliol, l'Eurogrup aprova l'ajut monetari a **Espanya** per al sanejament del sistema financer. A més, el país disposa d'un any addicional per reduir el dèficit, el qual ha de situar-se al 3% del PIB el 2014, i s'eleva l'objectiu per al 2012 fins al 6,3%. El Govern central segueix prenent mesures a fi d'acomplir amb aquest compromís. Per la banda de l'ingrés, s'augmenta el tipus impositiu de l'IVA a partir de setembre, i per la banda de la despesa, entre d'altres mesures, es redueix la prestació contributiva dels aturats a partir del setè mes i es retalla la retribució als empleats públics. No obstant això, l'economia es troba en recessió i en el segon trimestre l'avanç de l'estimació del PIB situa la caiguda interanual en l'1,0%. La menor activitat econòmica es tradueix en una recaptació inferior, a la vegada que es

El moment econòmic de les Illes Balears

complica la contenció de la despesa a causa de l'increment de les prestacions per atur i altres ajudes socials. Aquestes dificultats per a la reducció del dèficit fan que els mercats no deixin de pressionar la prima de risc del deute espanyol, que assoleix de nou màxims històrics.

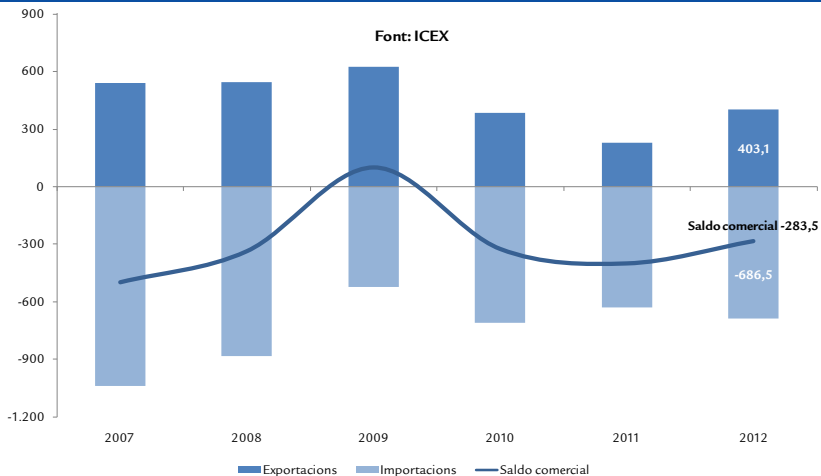
A les **Illes Balears**, la temporada turística presenta una bona evolució i el mercat laboral suavitza la tendència negativa. Així mateix, el sector exterior creix en els primers mesos de l'any respecte al mateix període de l'any anterior.

L'**atur** registrat pel SOIB en el mes de juliol se situa en 75.524 persones. Això suposa una reducció absoluta de 1.753 desocupats i una variació relativa del -2,3% en relació amb el mes anterior, un descens més intens que el de l'any passat (-0,7%). En termes percentuals, la caiguda de l'atur és la tercera més important d'Espanya, on baixa com a mitjana un 0,6%. En relació amb el mes de juliol de l'any 2011, l'atur a les Illes creix un 6,4%. L'**afiliació** mitjana a la Seguretat Social de juliol arriba a 459.525 persones, un 2,6% més que el mes passat, i és l'increment relatiu més important del conjunt de l'Estat. En termes interanuals, l'afiliació baixa a totes les comunitats autònomes. Així, mentre que la mitjana nacional mostra una variació negativa del 3,4%, l'afiliació a

les Illes Balears davalla un 1,5%, la qual cosa suposa el descens més suau d'Espanya. La **contractació** en el mes de juliol és de 35.784 nous contractes, cosa que representa un descens intermensual del 10,5%. En canvi, en comparació amb el mateix mes de 2011, la contractació nova puja un 2,7%.

Al mes de juny, l'índex general de producció **industrial** (IPI) a les Illes Balears augmenta un 0,1% mentre que a Espanya disminueix un 6,9%. Totes les comunitats autònomes registren caigudes significatives exceptuant la Regió de Múrcia (2,6%) i les Illes Balears. La producció industrial del primer semestre de l'any a les Illes es redueix -4,7% respecte del mateix semestre del 2011; a Espanya la davallada és del 6,3%. Durant el mes de juny els preus industrials augmenten a totes les comunitats autònomes. A les Illes Balears, després de mesos de pujades moderades, la variació interanual de l'índex de preus industrials (IPRI) torna a remuntar i se situa en el 5,4%, la més alta de l'Estat, on els preus s'encareixen un 2,5%. A les Illes Balears, si bé la pujada és generalitzada en gairebé totes les destinacions econòmiques dels béns (amb l'única excepció dels béns d'equip), destaquen els increments del 8,1% del sector de subministrament d'energia elèctrica i de gas, i del 3,9% dels béns intermedis.

GRÀFIC 1. EVOLUCIÓ DE LA BALANÇA COMERCIAL A LES ILLES BALEARS. ACUMULAT GENER-MAIG (MILIONS D'EUROS)

Al mes de maig es produeix un augment significatiu de les **exportacions** de les Illes Balears (256,5%), atribuïble especialment a la indústria manufacturera, que aquest mes exporta per un valor superior als 156 milions d'euros. Aquesta xifra representa un augment de gairebé el 317% respecte del mes de maig de 2011 i equival a més del 90% dels béns exportats per les empreses de les Illes en aquest mes de l'any 2012. Així mateix, durant els primers cinc mesos d'enguany, les exportacions de les Illes Balears comptabilitzen més de 400 milions d'euros i representen un augment del 76,6% respecte del mateix període del 2011.

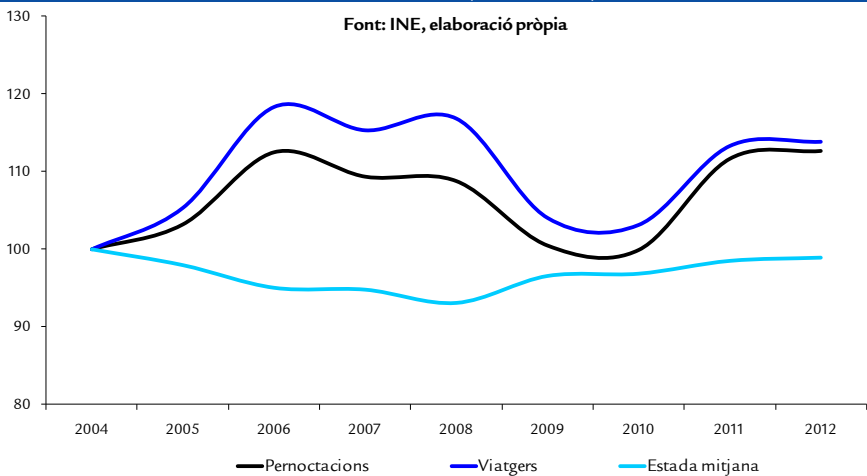
Al mes de juny, en el conjunt de la comunitat autònoma la demanda d'**energia** creix un 19,8% respecte del mes de maig i gairebé un 6,0% respecte del mes de juny de 2011. Durant el primer semestre del 2012, la demanda elèctrica de tota la comunitat autònoma augmenta un 2,2% respecte del de l'any 2011. Per illes, considerant els primers sis mesos d'enguany, augmenta a Mallorca (2,6%) i a Eivissa (4,2%), mentre que a Menorca i a Formentera disminueix un 3,0% i un 7,1%, respectivament.

El sector de la **construcció** intensifica la caiguda durant 2012, especialment pel que fa a l'obra pública. En els primers cinc

mesos de l'any, la licitació oficial es redueix un 84,9% respecte del mateix període de 2011, a causa de la retallada pressupostària. D'altra banda, la construcció residencial presenta una situació similar, atès el fet que el nombre de certificats de final d'obra minva un 44,9% interanual al maig. A més, les perspectives no són positives, a causa de la reducció mes rere mes dels projectes visats pel Col·legi d'Arquitectes. Així, en el primer semestre, el nombre d'habitatges visats disminueix un 41% en termes interanuals, si bé com a nota positiva cal destacar que en el mes de juny es registra un increment. Pel que fa al mercat immobiliari, el nombre de compravendes d'habitatge es redueix un 12,1% interanual en el mes de maig, tot i la pronunciada davallada del seu preu (un -7,1% en el segon trimestre, en termes interanuals). El Govern central ha anunciat l'eliminació de la desgravació per adquisició d'habitatge habitual de l'IRPF, així com la pujada de l'IVA en la compra d'immobles fins al 10% a partir de 2013, mesures que poden incentivar les adquisicions enguany. No obstant això, la situació del mercat laboral, juntament amb la dificultat per obtenir finançament, no conviden a pensar en una millora del sector.

Els indicadors d'activitat del sector **serveis** (IASS) del mes de maig mostren una evolució negativa a totes les comunitats autònomes. A

GRÀFIC 2. PERNOCTACIONS, VIATGERS I ESTADA MITJANA A HOTELS A LES ILLES BALEARS ACUMULAT GENEJUNY (ÍNDEX 2004=100)

El moment econòmic de les Illes Balears

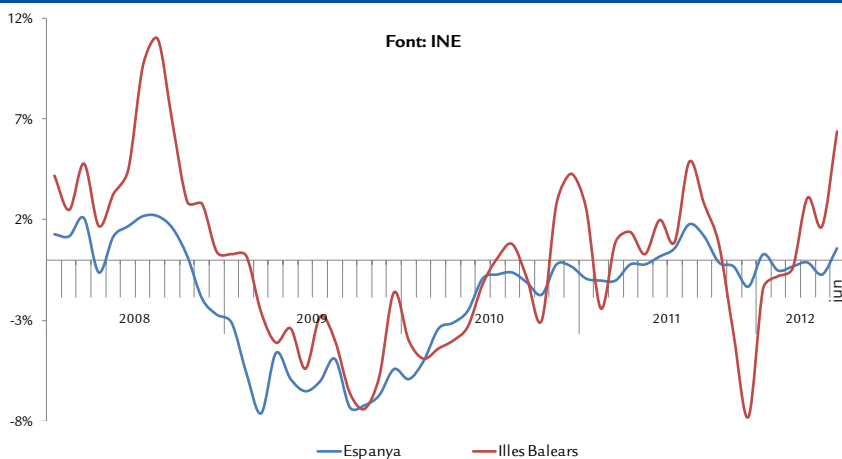
les Illes Balears la facturació de les empreses del sector decreix un 4,2% en relació amb el mes de maig de l'any passat, mentre que en el conjunt de l'Estat disminueix un 5,4%. Les davallades més fortes es produeixen a Extremadura (-7,1%) i a Catalunya (-7,0%), mentre que les més moderades a Aragó (-1,6%) i a Múrcia (-2,5%). El sector de serveis a empreses, amb un augment de la xifra de negocis del 0,7%, és l'únic que presenta valors positius. Per contra, les empreses d'informació i comunicacions i de comerç, amb variacions interanuals del -14,5% i del -5,6%, respectivament, són les que presenten les davallades més intenses. D'altra banda, l'ocupació en el sector serveis registra a les Illes una baixada del 3,6% i a Espanya del -3,0%. Durant el mes de juny, les vendes al detall evidencien la debilitat del consum a totes les comunitats autònomes. La variació interanual de l'índex general de **comerç** al detall registra a las Illes Balears un decreixement del 4,4%, una dècima més que en el conjunt d'Espanya (-4,3%). Les comunitats amb les baixades més fortes són Castella-la Manxa (-7,8%) i Castella i Lleó (-7,3%). Quant a l'ocupació en el sector, la taxa anual de les Illes Balears experimenta una disminució del 2,8%, mentre que en el conjunt de l'Estat és del -1,2%.

El primer semestre de l'any, el **turisme** de les

Illes Balears presenta resultats positius tant en el nombre de pernoctacions com en el de viatgers. En l'acumulat de l'any fins al juny, el nombre de pernoctacions hoteleres creix a les Illes Balears un 0,9% respecte del mateix període de 2011 i aquesta tendència positiva té lloc principalment a Mallorca (2,2%). En canvi, el nombre de nits per persona cau un 4,7% a les Pitiüses, i a Menorca es registra la taxa més negativa de l'arxipèlag (-6,9%). Al juny, les Illes Balears són la principal destinació escollida pels no residents amb un increment del 3,4% respecte del mateix període de l'any passat. Cal destacar que les Illes també presenten el major nivell d'ocupació per places aquest mes (81,0%). A més, la zona de Calvià, a Mallorca, presenta el major nombre d'ocupació per places i el major grau d'ocupació en cap de setmana de tota Espanya. D'altra banda, després de mesos de caigudes, l'índex de preus hotelers a les Illes mostra per segon mes consecutiu un resultat positiu amb una taxa interanual del 6,4%. Segons Egatur, al juny torna a pujar la despesa turística i arriba als 1.477 milions d'euros, un 7,1% més si es compara amb el mateix mes de 2011. Aquest increment és gràcies a la major despesa dels turistes britànics, alemanys i nòrdics, que han afavorit en gran mesura aquest resultat.

El juny, el sector del **transport** torna a

GRÀFIC 3. EVOLUCIÓ INTERANUAL DE L'ÍNDEX DE PREUS HOTELERS A LES ILLES BALEARS

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Jun.	3,2%	1,9%	-	Jun.	2,9%	2,0%	-	INE
Taxa d'activitat	2n trim.	60,1%	60,1%	-	2n trim.	65,8%	67,5%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Jul.	17.637,4	17.032,7	-3,4%	Jul.	466,5	459,5	-1,5%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Jun.	1.850,9	1.760,5	-4,9%	Jun.	85,4	83,7	-2,0%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Jul. ¹	18,8%	21,2%	-	Jul. ¹	13,2%	14,1%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	1r trim.	1,1%	0,8%	-	11/10	-0,4%	0,3%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jun.	1.173,5	1.171,4	-0,2%	Jun.	8,9	8,7	-1,6%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Juny	8.272,7	5.100,8	-38,3%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	1r trim.	3,0%	-3,0%	-	1r trim.	-1,8%	-0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jun.	2.242,7	2.125,5	-5,2%	Jun.	27,7	26,6	-3,9%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Abr.	19.353	19.447	0,5%	Jul.	598,1	611,7	2,3%	REE
Índex de producció industrial (%)	Jun.	-2,6%	-6,9%	-	Jun.	-6,6%	0,1%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	1r trim.	-4,9%	-5,3%	-	1r trim.	-4,1%	-4,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jun.	1.388,8	1.149,9	-17,2%	Jun.	41,7	36,2	-13,2%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Des.	83.955	69.859	-16,8%	Jun.	882	520	-41,0%	CSCEA-COAIB
Licitació oficial acumulat (milions d'euros)	Maig	6.038,2	3.231,9	-46,5%	Maig	110,6	16,7	-84,9%	M. Foment
Serveis									
VAB, creixement	1r trim.	1,4%	0,8%	-	1r trim.	1,0%	0,7%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Jun.	12.557,4	12.519,7	-0,3%	Jun.	376,8	380,1	0,9%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Jun.	-7,5%	-4,3%	-	Jun.	-6,1%	-4,4%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Jun.	9.795,3	9.700,2	-1,0%	Jun.	2.057,6	2.117,5	2,9%	AENA
Passatgers arribats via marítima (m.)	-	-	-	-	Jun.	477,4	506,1	6,0%	Ports de Balears
Passatgers creuers (m.)	-	-	-	-	Jun.	193,8	154,8	-20,1%	Ports de Balears

¹Amb afiliació mitjana a la SS.

mostrar una variació interanual positiva (2,9%) dels passatgers arribats per via aèria a les Illes Balears. Durant la primera meitat de l'any, el nombre de passatgers roman estable (0,7%) si es compara amb el primer semestre de l'any anterior. D'una banda, destaca l'increment del nombre de passatgers d'origen alemany (2,3%) del mes de juny, que enllaça quatre mesos de pujades, i, d'altra banda, cau considerablement el passatge d'origen nacional (-6,7%). Per illes, l'augment del nombre de passatgers arribats via aèria és generalitzat a tot l'arxipèlag: a Mallorca la taxa interanual arriba a un 3,4%, a Menorca a un 4,3% i a les Pitiüses la pujada és de mig punt percentual. El nombre de passatgers arribats als ports de l'arxipèlag en línia regular s'incrementa al juny un 6% respecte del mateix mes de 2011. Pel que fa al nombre de passatgers en creuers turístics, la davallada és força acusada una altra vegada en el síe

mes de l'any (-20,1% de variació interanual).

Durant el mes de juny, l'índex de **preus** de consum a les Illes Balears creix un 2,0% respecte del mateix mes de 2011, una dècima menys que la taxa anual del mes precedent. A Espanya, durant el mes de juny, l'IPC davalla un 0,2% respecte del mes de maig, mentre que la variació interanual arriba a l'1,9%, la mateixa del mes anterior. Al juny, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears és, per quart mes consecutiu, de l'1,0%, i a Espanya de l'1,3%. L'indicador avançat de l'IPC del mes de juliol estima que la taxa anual d'Espanya se situarà en el 2,2%.

Data de tancament: 8 d'agost de 2012

